

# Kroniek van de Beekse Akkermolen of Esbeekse Molen

door Jan van Helvoirt

Op 14 oktober 1486 brandt de windmolen in 'Groot Esbeek' tot in de grond af. Wouter Verrijt koopt in 1594 de verplaatste *Esbeekse Molen* in de akkers aan het Laag Spul. In 1644 is Wilbert Huybrechts pachter van *de Akkermolen*. De aanstede aan de Akkermolen en de Akkermolen zelf zijn in 1665 in handen van Peter Janssen Verrijt. De Bogt aan de 'Akker Windmolen' is in 1665 in eigendom van het Manhuis Jan van Spreeuwel. Te koop een perceel land aan de Akker Molen in 1681 noord een 'zeker Straatje'. Marian Anna Schoiten, dochter van de Antwerpse burgemeester Philip Schoiten, laat in 1685 de helft in de Akkermolen na. Herbertus Jans Smits koopt in 1699 van Françoise Schoiten *de coorn ofte wintmolen metten bergh op ende afreede aent Spul* geheten de Akkermolen of de 'Hesbeeckschen Wintmolen'. Belijding van de Akkermolen van de molenaar Herbertus Smits in 1700. Herbert Smits verhuurt in 1716 de Akkermolen met 'boven en ondergemaal' aan Jan Cornelis Moonen. In 1740 is Simon Hesselmans molenaar op de Akkermolen. Pieter Janssens maalt in 1759 op de Akkermolen of Esbeekse Molen. Everardus Hesselmans te Bladel bezit in juni 1760  $\frac{1}{4}$  deel van de 'coornwintmoolen' de Akkermolen, Joseph Jansen uit Bladel  $\frac{1}{4}$ , de kinderen Peter Jansen te Lage Mierde  $\frac{1}{4}$  en Gerardus van de Broek uit Lommel  $\frac{1}{4}$  deel. Jacobus Jansen te Lage Mierde laat in 1763  $\frac{1}{100}$  deel van de Akkermolen na 'rontsom in de Vroente'.

Jan Baptist Dams uit Retie pacht in 1777 de Akkermolen. Jasper van Eijndhoven verhuurt in 1779 de Akkermolen aan Jacobus Adriaansen. Godefridus de Goey huurt in 1789 de Akkermolen en Wilbort van Gijssel in 1790. Stanislaus le Febre koopt in 1803  $\frac{1}{20}$  deel in de 'Koorn- en Boekweit Windmolen' of 'Asbeekzen- of Akkermolen' rondom in de Gemeente van het Laag Spul. De molenaar van de Akkermolen heeft in 1805 slechts 2 zakken tarwe en 425 zakken rogge gemalen. Cornelis de Jong is in 1806 molenaarsbaas op de Akkermolen en in 1810 is Jan Manders er molenaar. Hendrik Lommelaars vererft in 1824 de 'graanwindmolen en molenberg' de Akkermolen aan de zuidzijde van de kom van Beek. Hendrik de Roos huurt in 1857 de koren- en windmolen de Akkermolen of Esbeekse Molen.

Op 24 januari 1859 ontstaat er een hevige brand in de 'Spulse Windmolen'. De Akkermolen op sectie D nummer 1099 van J. Huysmans en de weduwe A. de Lang en waar Hendrik de Roos molenaar is, brandt op 24 januari 1859 geheel uit. De Benaar Adriaan Coppens bouwt in 1860 een nieuwe molen op de plaats van de oude Akkermolen aan de Molenstraat. De Akkermolen op B nummer 70 is gebouwd in 1861. De Beekse molenaar Antoon Coppens bezit in 1884 de stenen windmolen de Akkermolen met 'berg' op sectie D nr. 1099. Jan van Rijswijk koopt in 1886 de Akkermolen van de molenaar Antoon Coppens met 'berg en daarop staand gebouw'. In 1947 is het 'lopend werk' van de Akkermolen van H. van Rijswijk, Gelderstraat 136, nog aanwezig. Op 10 augustus 1961 brandt de Akkermolen aan het Molenstraatje wederom af. In 2020 staat de romp van de voormalige 'Esbeekse Molen' nog steeds overeind aan het open laatmiddeleeuwse 'gemeyntje' van het Spul. Zou het Hilvarenbeek voortaan niet voor de wind gaan met, behalve de mooie *Doornboom* in het noorden aan de 'open Heemtuin' aan het Slibbroek, in het zuiden aan het 'open Laag Spul' een prachtige ... gerestaureerde *Akkermolen*?



Antoon Coppens verkocht in 1887 de Akkermolen aan Jan van Rijswijk. (archief Christ Coppens)